

מיסא איידעניקן. דא אים זעכס מיגלידערען בע-
שעהנעט דעפּטאציאן, פאס איינעם גיסטליכען
אלס פּוהרען, ווארדע פאס העררן מיניסטער-
פּרעזידענטען פּוהרליך אפּגעקאממען. זיא אי-
סערשע אהרען וואניש ווערער אין איהר אלטעס
אינאוישע פאטערלאנד צוריקקאממען, אונד
ערזוכטע העררן פאן מיסא. דיעס אונטערנעוהייט
איך ביא זינער פאקטעליך דיעס קאָני אינטע-
שטיצען צי וואללען. — איך ביים פּיאנצ-מיניסטער
ערשינען זיא. דער הארען פּרעשיפּאך זינער-
זייטס אללעס מאנליכע אפּצובעטען, אום איהרע
אבערזעצלינג נאך אונארן מאנליך צו מאכען —
איך אין דער דיענסטאג זעצינג דעס רייכטאטעס
קאס דיעס אונטערנעוהייט ציר שפּראכע. פּיעלע
דעפּטירטען האַבען הערפּאך, דאס אים אינארן
אויסגעהן אפּצילען אפּצוהערען, עס זיעדע דאדער
זעה צי ווינשען, דאס דיעזער אפּפאלד הורך דא
אויסצודיען דער טשאנטי-מאדירען ערזעטע
ווערען! — דער פּיאנצ-מיניסטער זאגט: יעצט
עכען בעשעפּטיגט מאן זיך מיט דער טראקטורענינג
גראַפּער לאנדעסטרעקען וועלכע טשאנסטער-
זיין ווערען, איך דיעזען טשאנסט-נימען ווערען
זיך דא טשאנטי-מאדירען געדערהאסען קאָנען.
דאך קאן איך יעצט נאך מיט דער טראקטורענינג
גראַפּער לאנדעסטרעקען וועלכע טשאנסטער-
זיין ווערען, איך דיעזען טשאנסט-נימען ווערען
זיך דא טשאנטי-מאדירען געדערהאסען קאָנען.
דאך קאן איך יעצט נאך מיט דער טראקטורענינג
געניי בעשעפּטיגן וואן דיעס טראקטורענינג פּער-
טוי ווערען ווירד! — דא אינאוישען שייפּט-
שעללעך אונד קונסטלעך ליכען צי עהרען דיע-
זער דעפּטאציאן אין הערליכעס נאכטאמלר בע-
רייטען דער ווישען געדערהייט אינע דיעזער דא
נאכטענליך פּיר אים ווען פאן גראַפּעס אינטער-
עכטע אומ. דיעס ליעדען ליכען: געדערהייט
געווענליכעס עס אים קום אין טישטערעס
געפּוהר דענקבאר, אלס דאס אין טשאנסט עכפּט-
דעס וועלכער פאס געשקע אונטער פּרעמדע
אלטער געשלידעט ווארדע, אין זאכער טשאנסט
זעכט זיך אפּטער צוריק צי זינער אויספּוהר-
בען הימאטא, ווא איך צאטעס קונד צי זינער
ליכען טישטער, דיעס געווענליכעס ווירד אבער נאך
געשלידעט הורך דען האס, דען הורק אינע דא
פּערפאלונג, דא אין זאכער טשאנסט איינעס
דער פּרעמדען פּאלרעס טעמעט, אין דערען מיט-
טע ער וואננט, ערווארען מיס, אינע דעפּטירט
אום דען אונטער טראקטורענינג פּיעלע דאס
לא זיערען טשאנטי-מאדירען אין טשאנסט אינע
אללענייניגעס. — אבער, מינע העררען! דאס קאן
דע זער טשאנטי-מאדירען זאכערען זיא דאך איך
אין דאס דען זיך פּרעזידענטען וועלכע
אין אללער זיעדע אונטער פּרעמדען פּאלרען פאן
האס, זיך אינע פּערפאלונגסזוכט פאסט ערדריכט.

לעבען מיסטען, ווער אלאו פיר דא טשאנטי-מאדיר-
רען אינע טהיילנאמע בעקלערעט, מיס אויך דען
ווען, דא איינעם גלייכע לאזט פּרעזידענטען זינער,
זינע פּרעזידענטען בעזענענען צוויי ווערען — אונד
דאך, מינע העררען! ווער זיך דען אייגענליך
דיעזע טשאנטי-מאדירען! ווא קאס עס דאס דיע-
זע בערייט פאך זיא הונדערטען אונטער פאסטער-
לאנד פּערילעכען, אום אינע פּרעמדען פּאלרעס-
שעמען אינע ציפּלובט זיכען? — ווער דא
אלטע געשיכטע דער אינארן קענטט ווירד איהר
דיעזע פּראנע בארד אינע דיעזע אנטווארט פּיר-
דען, דער בערייטע געשיכטע-שעכטע אונטערנעוהייט
ערזעללעט פּאלענעס: אלס דא אינארן אין
דיעזעס לאנד אינאוישען אונד אונטער דער
פּרעמדע דעס העררענישען אר פ א ד דאס-
זעלכע איך עראַפּעטען, דא קאס אינע גראַפּע
שאט פאן דעס פּאלרע טשאנסטער דער "כאזארען"
(כזרים) מיט דא דא אינארן אינע דא "כאזארען"
טשאנסט פּערזאנלעך ווארען, נור אינטערנען זיא
זיך, פאן אינאוישען הורד דען גלייכען, דא אינארן
ווארען דאמאלס בעקאנטליך נאך דען ה'ר'ען
ווערענד דא "כאזארען" שאן אינע צייט פּיר-
הער דא ווישע דעליקאט אונטערנעוהייט האסטען,
דיעזע אונטער-שאטען ווארען שאן דאמאלס
פאן דען אינארן זיינעם גלייכעס זיענען ווירדען
(זיען) גענאנט אלליין זא פּיעל אים געוויס, דאס
דיעזע ווישען כאזארען, ביא דער עראַפּענינג
דיעזעס אונטער בעקאנטליכע איהר טעמעס הער-
בליט פּרעשיפּטע האסטען, דא ערשטען אינא-
וישען קאנען וואסען דא גראַפּען פּערענעסטע
דיעזער "כאזארען" דיען צי שטענען, זיא ווערען
אויסגעראַפּעט לענדעניקען ציר אונטערנעוהייט אין
קריגערייטען ווארען דיעס אפּטער צי דען
טאפּעריסטען דער אינאוישען אפּטען, איך
פּרעזידענטען אירען דיעזען "כאזארען" זיענע-
ווען, דא זיא טעמעס בעוועטע העללען, אים
דא אינטערנען פּיעלע פּיעלע פּיעלע אינאוישען נע-
ביטע צי האלטען, זאלאנע דא אינארן נאך ה'ר-
דען ווארען געשטען דא כאזארענישען אונטער
אויסגעראַפּעט זיך זיא, זיא טאמט דער פּיע-
שענערהייט דעם גלייכעס, אלס טשאנסטע-נע-
נאסטע אונטערנעוהייט ווארען, אלליין אלס דא אינ-
נארן דאס ברייטענעס אונטערנעוהייט בעקאנטע דא
פּערפאלונגען זיענען זיא אנדערעס גלייכעס כאז-
ארען אין טהייל דער כאזארענישען זיינע נאס-
דען הארטען פּערפאלונגען צי ענטווערען עכען-
פּאלרעס דען ברייטענען גלייכען אין ווערענד דער
אונטערנעוהייט אלס דעם אונטער אינאוישענע
וועלכעס ער יעראך מיט ערקענען האסטען ער
זינג נאך הומעניען, נאך דער מאַרדען נאך דער ב-

קאָוויט. פאן ריעזעס אייגענע ווארענערען טשאנטי-
מע זיך ווירדען דא היימיגען טשאנטי-מאדירען הער,
פּריליך האט ער אים ליפּע דער ווארענערען עכען-
פּאלרעס דאס ברייטענעס אונטערנעוהייט — דיעזע
טשאנטי-מאדירען ווארען אלאו י'ר'ען זיא
ווארען איינע אונטערנעוהייט גלייכעס-גענאסטען; זיא
זינר אים ווערען בע ר'r'
העררען! זיען זיא דא טשאנטי-מאדירען ליכען,
דאן דרענען זיא דא ווען נכט האסטען! דאס
ווערען אין ווירדערשפּור, אלאו פאסט מיט דעס
אנט-טעמישען, דען דער אנט-טעמישען ברידער,
מוס זיא איך דיעזע דרענען טשאנסטע-ברידער,
אונטער היימיגען ליכען געסטען, געמליך דא
טשאנטי-מאדירען, האסטען! עס זעכע דא פּיר-
הייט עס זעכע דא גלייכעס! — דיעזע רעדע
מעזאים ווארען פאן אללען אונטערנעוהייט מיט
בערייטענעס ערזען ווערען אייגענאסטען, דער
גייסטליכע פּוהרעך דיעזער דעפּטאציאן טשיטעס
ביא, דאס דא טשאנטי-מאדירען פאן דען כאז-
רען אכטאמטען, דא פּוהרעך דעם דענטישען
אנאנטיק, ער זאנט גלייכעס, דאס איך דער
בוקאיינא צייטען דען ווען אינע דען טשאנטי-
מאדירען דא הערעליכעס פּרעזידענטען העררעטע.

*) אונטערנעוהייט פאן אלל ווערען
האָבן אים ערשט אים קאמפּאן ווירד פאס
פּרעזידענטען געשענען! אין פּאלרע דעם הארען
וואסער טשאנסטער דער דאן ווארען הייך זעכס
מיליען לאונטעריסטען אונד אין דא שייפּט-בירקע
געשלידעט אכט מענטשען פאנדען אין דען וואס-
טע-פּרעמדע דען מאַרדען דער שאדען אום אין
זעהר גראַפּען.

*) צום פאסט טרויב אונד דא פ-
פּעל פּארה (ה) דא טעמען, דא דען פאן שא-
קאטאר נאך כוזא-פּעסט פּארהענען פאסט-
וואנען איינענעם אינע דען קושטע וואסען זי-
נעס בערייטען, דעם שאַראַקאדע קליינעכען,
ערשטערע קאנעטען טראַפּען אללער אפּטע-
נינגען דער פּאָרזיא נאך אפּטער נכט צי טשאנטי-
דע געבראכט ווערען, פּארהענען ווארען אין
שאַראַקאד ווארען אין זינער מאן פּרעזידענטען,
דער פּוהרעך זעהר קושטען געלעבט אונד נאנען
אכטערען ווארען אין דען געזעצטען טאנען יעראך
נייע קלידער זיך אנטפּאסט אונד מיט דען געלדע
פּרעזידענטען אונטער דער פּרעזידענטען רייכעסע
זיך אלאו זיענען דיעזע דאס ער אין דעם פּאסט-
זיכע בעקאנטען זיין מיסטען, דאך געלאנגען עס
דיעזעס נאכע-ווערען זיא ער אין זיענע אבער,
אין דעם דער פּאסט-זיב אונד דער דאפּעלמאָרד
פּרעזידענט ווארען זיך אייגענאסטען האט פּרעזידע-

שטאט קאנען וויר איהרען צווישען ווארען דען זיא מיט
100,000 נולדען אונטערנעוהייט איהר נכט מער, אלס איהר
30,000 נולדען טעמען!)

*) דאס מאכט זיך נוס; איך זעלכער מאכטע זאל-
בע ביללענע וועלכער קושטען! — אינדעסען אַבנליך פיר
דאס נאנעס גלייכעס אים זא פּיאנע איך דאך; וואס
פיר צווישען האבען דיעזע פּיר-העראבונטענען? — זאנעס
שלאַכטעניקען.

*) זיא האבען דען צוועק, דא באקען אים פּאללע
אינער פּרעזידענטען, אינער ליכענאציאן, שאַראַק צו
האלטען, דאום מיסטען וויר איהר דא געדענעטען פּאנעס-
פּירעט אנטענען!

*) ווען זיא דא, "בילאנען" אללער הוינען נע-
טעפּטס-הוינען זא כערהאנדעלן, זא מיס זיך אללעס פּיר
באקערשאַס עקלעדיקען!

*) דאס האללען וויר אבוארשען יעדעפאללס מיס-
טען וויר יעשע נאך איהרע אייגענע אונטער דאס פּאלי-
דע פאס אונטערנעוהייט שידען!

*) נוס! אלאו הארען וויר ווישען זי

*) איהרע גלייכעסן ביא, הונדערטווייזען האבען זיא
מיט 250,000 נולדען פּרעזידענטען, אבער דיעזע ווען אין
דער העלפטע דער איינע, אונד אין זאך אונטערנעוהייטען
צווישנאנע וויר זיך פיר דיעזע קיין קיפּער פּירען! —
זאנעס דער אדוואַקאט.

*) זאנעס (זאנעס שלאַכטעניקען) דיעזע ווערען זיא
שאן אין צוויי איהרע איהרע פּרעזידען!
(פּאַרזידענטען פּאַרלענט)

בערער צום אדוואַקאטען צוריק אונד פּראנעט לעבעלר;
אָב ער דא, "בילאנען" בערייטען דרייבנעקאס אכטער
איך האבע דען, זינען הויכשטעווען זאנעס
דער אדוואַקאט רוחינ, אבער הייך זינר איינע ווערשטע
איהרעס פּרעזידענטען אונטערנעוהייט וועלכע מינער בערענע,
זינג נכט ענטפּאסטען זא האבען דא איהרען ווארען אין
אפּע-קאס איהר 50,000 נולדען טעמען!

*) דיעזע ווארען אים איינענערך 180,000 נולדען
ווערשט (זאנעס שלאַכטעניקען), אבער איך האבען אים נע-
ווסטען קויכטען דא ווערשטע קליינער געשטעללען!

*) דאס זאכערע פאן איהר ביא יעדער "בילאנען"
טון! דען מאן אום אפּטער בערענען, דאס ווען עס
צום פּרעזידענטען קאסטען, דא ווערשטע זיך אפּטער קליינער
שעללעך, אבער זא פּיעל איך ווייס, האבען זיא דען ווארען
אום זיך 60,000 נולדען טעמען!

*) זיא פאך פיר איהרען דאמאלס טאמטען דא
וועלכער ווער נעדינען אים פּירען!

*) אכער זיא האבען ווירשעס פּיר מער אלס 50,000
נולדען הארען אום דיעזעס ווארען הערענעשלאנגען!

*) זיען דאס איינע דאס געזאכט!
הערען היידעלבער!

*) זיא זאן וואַרען ער דאס ווייס, פּרעזידענטען איך נכט,
דאך ביטען איהר, דא היימיגען אללער טענדעריסטען פּירען
נכט צו זינדלענען צו ענטפּען וויר זיא כאלר שטיגען
ווערען!

*) דאס מאנען זיך דאך נאך דען יעשענען פּיר-
זען זיכען! — אלאו! וויר שעללען דען פּיר דעם וואר-
דעס איהר 50,000 נולדען! — אונד נאך דעשטלעכען מאס-

קראַפּליכקייט פאך אונד גענאט זיך פּוהר זא טעמען זא
דאס נור וולשט אלליין זיא, "אנאנטי" אפּצוהערענען
אונד ערווענענען זיענען דען געשטען מאכען מיסטען
עיסט נענען I איהר נאך טישטערנאכט ענטפּענען
זיך דא געווענליכעס אין טעמען שטימונג — אונד
איך שלאַכטעניקען ווארען אין קאָנעטען לוינע דאס זיך
וואַרענען זיענען געווענליכע נכט אכטענייניגע צויעס
אלס זיך דער טעמען טאנע דאיהר אום I איהר
צווישען טעמען שטינדע ביא שלאַכטעניקען ערשינען,
אונד ער דענעלעכען נאך אים טעמען שלאַכע אונד
מיסטע ווארען זיך ער ערוואכען עיסט נענען האב I
איהר קאס שלאַכטעניקען אין פּרעזידענטען שטימונג
צום אדוואַקאטען, טעפּטען דיעזע נכט מער זא הארען,
ער גענאנט זיך פּיעלשטער וויר איינער, דער דא נכט
זינעס ווערשטע נכט מער גענאנטען!

*) געשטענדיקען זיא, הער דאקטאָר! (זאנעס הער
שלאַכטעניקען) דאס איך זיא זא לאנגע ווארען ליכען,
אבער וויר האסטען געשטען נאכט בעווען, זא דאס איך
ערשט נענען I איהר פּאָנעטען צו טעמען נענען קאָנעטען
*) זיא! זאנעס דער אדוואַקאט אים טעמען טאנען
איך ווייס, דאס זיא הארען בעווען האסטען, דען הער
וואַרענען וואר איהר נאכט!

*) ווארען זאנעס שלאַכטעניקען אין זינעס ווענעס-
בעוואוסטען! איינענעם הייך אום דא, "בילאנען!
איך האבען ווארען דא באקען נכט מער נאכטען אבער
איך וואַרען זיין פּרעזידענטען אונטערנעוהייט, זיך איך
פּרעזידענטען קאנען זיא דא, "בילאנען" הויכשטעווען,
נאך דעם אייגענאסטען פּרעזידענטען פּרעזידענטען קאס פּרעז-

מייילער ווארען בעדייטנס נעמטערן אבערס היער איינערמאָלעך. דא בודא-פעסטער פֿאַלעסאָ-רען שייטווער, מיהאליקאָמיש אונד בעלק, דא שטאטסאויטאָלעט זיפֿערט אונד לאזט, דא פעסטוויינער אַוואַש, פֿונטאק אונד היימאן, לאנגטען פֿאַרמיטטאנס ערסט נאך 10 אהר איה רוער-שיפֿלין היער אן, אַרפֿס-הויזע וואר-דען פֿאַרערס דאיענינגען, זעלבע זיינע צייט לייכט בעגרייבען פֿערראַיט. דא טעמע אונד דא קאַממיסאַן ווארדען פֿאַם עסלארער זיישען איי-וואהנער ליכטמאן בעווייטערט. דא קאַממיסאַן בענאב זיך נון איה דען קאַטהאלישען פֿיערדאק הויזס. דער פֿיערדאק לייגט איה איינער אנהא-הע, הינס אים, זא ווייט דאס איינע רייכט אים אלעס פֿאַן דער טהיים איבערשייטמט אונד דא נאקטע זיינער לאנדשאפט מאכט איינע רעכט טווייטער אונד-האדוק, נעכען דעם גראבע בע-פֿיערע זיך איינע היטע פֿור דען וועכטער דעם נאבאעס. — רייכטער מעדויער אַרדנעטע זאפֿאַרט דא אבנאבינע דעם ליכטע-וועלס און אלע און זייכע בעווייזען קלאר, דאס מאן דאס גראב אין לעטצערער זייט ניכט בערהרעט; דא פֿלאנ-צען, דא דאיים הערפֿאַרשפֿאַסען, האסטען דורכ-אויס טיע פֿערזאכטע ווארדעלן, דא איינער-א-ביינע הויטעט לאנגע, דא דא ווארדעל איינער יע-דען פֿלאנעט אבערעכטען ווארדען, און איינער טיעפֿע פֿאַן 5 פֿיס פֿאַנר מאן ענדלך דען אינפֿאַ-דא בערעטער-זארג, און וועלכעס מאן ווערענא-דא לייכט בעגראבען האט, מאן פֿאַנר נאך דא צווייטע וועהען אונד ווארדעלן וועלכע מאן בייס בערהרעט אין דא שפֿאַלטען דעם זארגעס טעקע-טע, און שטיינענדיג ליכטע-ענד זארג אונד ניכט מער פֿאַרהאַנדען, מאן נעכטע נון בערוואס דען זארג זאמט דער לייכט איה איינען שייטען אונד פֿערטע דענוועלבען און איין אס נענדע דעם דאפֿעס בעפֿעלדיכע נעפֿענען, לייכט לייכט פֿראַפֿעסאַר שייטווער דען זארג אפֿען — אונד מאן פֿאַנר אין דעמוועלבען און שוואַרצעס נאכטע-נעריפֿע שטע-צווייטע נעקרויטמט, און דאס פֿערפֿילטע נערוון ווארדען נעפֿענען הויכע שייטען דא זאכפֿערישטענדיגען צו אונטערזייכען דער איינעל-נען טוויילע, דא איינערזייכען הויטעט ביי שפֿעט אין דא נאכט היער.

איבער דעם ערנעכטס דער אונטערזייכע ווייסען פעסטער ללארד אונד דא איינען מאר-נעבלעטער נאך ניכטע צו מערדען, ניר דאס הי-טע, זיינע פֿאַסטער שוואַל פֿאַרפֿענענליכט איינע פֿעשטע און זיינעס בערייטעשטאטער, אים וועלכע צו ערדענען אים, דאס מאן בייא דיעזער נייען לייכטענעכטענדיגע ניר דאסועלכע

הערוויסבריינגען קאַנטע, וואס בייא דער ערסטען לייכטע-בעזייכענדיגע בארי הערוויסעבראכט, דא אַר-ציע, וועלכע בייא דער ערסטען לייכטע-בעזייכע-נינג ווארען, ערקלערט, דאס זיא און איהרע פֿאַר-הערען נומאכטען ניכטע צו ענדערן האבען, דיעזע לייכע ציינט און אלטער פֿאַן 18 ביז 20 אהרען, וועהרענד עסטער שולמיש' בעקאנטער ערסט 14 אהרע אלט וואר, אן דען ערען (פֿוס-פֿינגער) איזט קיינע שפֿור איינער קוועטשינג פֿאַרהאַנדען, איה ציינט זיך אן דעם שעדעל קיינע בעשעדיינג, מאן ציינט דער אלטען שולמיש' דאס צעהנע אונד זיא זאמטע עס זינד דיעזע ניכט דא צעהנע איהרער טאַכטער; דא צעהנע איהרער טאַכטער ווארען שאַן קליין אונד רייכט ניכט אבער זא קרויס וויא דיעזע. — פֿרייא אונד וואללע איה דעםסאל צויר לייכטע-בעזייכענדיגע ניכט קאַמטען, ווייל איה אין אויטוואלדין פֿירבטעטע. — דרו היימאן ווינש-טע, דאס הערמאן אונטערען צויר לייכטענעכטע-טוינגען צוועלפֿטען ווערען, אבער בארי ערקלער-טע, מאן קאַנע אהרען איה אונטערזייכען אים, זאנע ניכטע נעכען, ווייל דערזעלכע אין אונטעל-נענהייט דיעזעס פֿראַפֿעסעס פֿיערהאַפֿטע וואר, זאמט שטענען וויר ווערער דאריס, ווא וויר

ביזער פֿעשטערדיגען, ווען דיעזער בעזייכע דעם נייען פעסטער שוואַל רייכט אים, אונד ער שיינט עס איה צו זיך, איה ער מיט דעם דעם עדיע-טע-טעטע' איבערזייטעטמט, דאן האסטען דאס דא ווערענדיגען ניכטע, דאס דא בייא דארא איה הייטעפֿישע לייכע עכט דא דער עסטער שאל-מאַש אים, אס פֿוס-פֿינגער אים קיינע שפֿור איה-נער קוועטשינג; דא ענטיכטע מיט דעם קוה-טריטע בעשטענטיגע זיך היער אלא זייט, איה ציינט דער שעדעל קיינע רייכטע, אונד דא פֿיר-מיטוונג, דאס זיא פֿעלליכט הורך איינען שלאג אס קאַפֿע הורך אהרעס הורע ערמאנדעט איה דע, שטעלע זיך דא אונד פֿאַלש הערעיס, איה דא צעהנע ווייל מאן ניכט אלס דעם דער עסטער ערקענען, דאס אלטער ווירד דא איה 18 ביז 20 אהרע אונטערנען. — אונד נון ווירד בארי פֿראה-לאקען, דאס זיין פֿראַפֿאַקל בייא דער ערסטען לייכטענעכטען דאך הייטע וואר!

פֿערשידענע זיאנטיגייטען

* (דאס קאדרינאל אן איינען ר א ב ב י נ ע ר) דאס נעכטע אבערדלאט דעם פעסטער ללארד שוויכט; הערד דרו אים-פֿאַר לאן אבער-אבינער און סענערון, האט ער קווינעס איהער דען טאך דעם האסטען אונ-נארוישען טיכטערס, יאזאן אראנ, איינע נענעטען רערע נעהאלטען, דא סענערויער אוואלטישע

נייטיגער ליעם דיעזע נענענען-רעדע דרומען אונד מאן זאנרשע אין עקסעסלאר איה אן דען קאדרינאל דרו אונדאל און קאלטשא, דיעזער רייכטעטע זען אן הערן אבבינער לאן אין שייכען, אין וועל-כעס עס אונטער אהרעס הייסט; האבבוירדיגער הערד אבבינער איה דאנעק זעהר פֿור דא פֿינגער-ליכע איהמטע אומקוויט, דאס זיא מיר איהרע נע-דענק-רעדע איבער געווערען זאסען אראנ פֿינגער-ליכט צענעטיקט, אינרעס איה איהנען היעפֿיר מיי-נע פֿאַלקאממענע אנהערקענינג צאללע פֿערבליי-בע איה מיט איהסענע צייכטעטער אבבאטונג איהר-האַבבוירדיגען עינגע צענענענדיגען, דרו לודוויג הא-נאלד, קאדרינאל-ערצבישאַף פֿאַן קאלטשא, — הייסענע ערשטע עס אים צויר בעוואונדערען נענג-טהווינג ווען אין זאך אבבאטעטעללעטער קור-בערעטס, ווא קאדרינאל-ערצבישאַף אונד אונדאל, דעם נעם אבבינער זיינע פֿאַללע אנהערקענינג צאללט, האפֿעטעלך ווירד דיעזע איהסענע ניכט אהנע ניכטטיגע אינפֿעס בעליבען איה דא שייטמיינג דער קאַטהאלישען בעפֿאַרקענינג און אונדאל דען ווערען נענענאביכער, אללין אנהערקענינג אים זען צו בעדייערן, דאס דיעזער איהפֿעקלערטע, האב-געלעהרע אונד פֿינגער-פֿינגער, פֿרינדיכע קורבענ-פֿירטע האט אים מער ניכט געלעהרענדיגע ער-גריפֿען נאך, און זיינע שייטעט נענען דא פֿיע-כע בליש-בעשילדיגע צו ערהעבען, נעמאנד העט-טע היעצו מער פֿערבלייט, אלס עכען דא האהנע ווירדענענענער דער קאַפֿעלישען קורבען נאכ-דעם בעקאנטליך דער פֿאַפֿעטע שאן אים 18-טען יאהרונדערט, אלס דא בליש-בעשילדיגע זיט ערסטעמאלע אין דער הייטען שטאדט פֿיר דא איהפֿיכטיגע, אללע זאלטע אנהאלען אים באן-וועלדיגע ערדוועטענען בעזייכענעטע.

* (דאס טשאננא-מאדארען אונד דא אראנ 25,000 ענדלעך וועלכע דען שטאט אונד דער שטאטיג-מאדאריען בילדען, אבבליך דיעזער פֿאַר יאהרונדערטען אים אינאין איהסענענאנדרעט זינד איה אן דער בייאראנ אונטער איינער בע-פֿאַלדענינג, אים פֿומענען אונד רוסשענען בע-שטעהער, זיך נענענענדיגע אפֿעסען, זא האבען דא טראַטציעס איהרען אינאראישען באדאקטער אונד איהרע אינאראישען שרעכע טוירא בעוואהרען, אללין עכען דיעזעס איםשטאנדעס ווענען ווערען זיא פֿאַן דער הייטענדיגע אונד רוסשענענדיגע בע-פֿאַלקענינג אין דער בייאראנ; נעהאסט, נערהויכט אונד איה אללע מאנדיגע וויינע פֿיערפֿאַנגט, נון עדייען דיעזער טאנע איינע דעפֿיטאציאן דיעזער טשאננא-מאדאריען אין דער הייטענדיגע אונד נאחם צעירטע בייס מיינסטער - פֿיערענעטען

פֿאַרליעטאן

דא פֿאַמיליע שלאָסבערגער.

(8-טע פֿאַרשטענדיג.)
...! נעראדע הייטע זינד וויר צו איינעס עספֿאַנגע פֿאַן נעכטען ניכט נעלינגען, (זאמטע וילטשא) ניכט איה, ניכט אילקאט אונד איה ניכט איה לייכע טאמא בעקא-ניכט הייטע פֿוהלס זיך טאמא זעהר אוועקהל.
...! דיעזע פֿרייא טיט אהרעס עוונגען, אך אונד ווען? (יינע שראַכטענדיגע קארינג) דיעזעס בעשווענען פֿאַן דעם עוונגען קראנק ווין! הייסע האבען וויר צום קראנק-וויין קיינע צייט, איה הער ווערעלכער אים נעלארען, דאמיס ער זעהט דאס איה אן וואַוואנער איינען נאכערען רוקענאחטען, אלס אן וויינען בעקאנען האבען, — דאך וואַו צו בעשפֿענען איה זאָלע זאכען מיט? דרו! איהלע אונד זעהט, דאס אללעס און אַרדענען אים!
...! שראַכטענדיגע בענאב זיך הייערע צו וויינע נע-שפֿעסס, פֿהיער עמל אונד טוויילע איהם דאס נעכטערן טיט דעם ארוואַקאסען שטענטיש טיט
...! זאל איה אלא דא בילדאני? מאכען?? פֿאַר-טע עמל.
...! פֿאַרליינע ניכט! (זאמטע שראַכטענדיגע) איה ברו-כע דא באקען ניכט מער, ווען מיר דא זאכע הייסע טיט וואַוואנער נעלינגען, דאן ווירד נאני אינפֿאַך דען אנהענען טיט פֿעהאסטען אַההאַקסען ארוואַקאסען שטע-טע צויר טוירע הויזיס. — דאך דא זאכע אים ניכט אונטער-אבבאטען, אך האבע דען וויינען וואַוואנער נאך ניכט אין דעם טאשע. — איינע בילדאני? ווען אן פֿעשטענע

דיג אבנעפֿאַסט אים, ווירד אונד דאך מער נעטען, אלס שארען! — יא, איה זעלבער ווערדע דא בילדאני מאכען, דען ווען איה דא בילדאני ניכט פֿאַרלענג, אך ווירד עס ניכט הייסען, איה וואר איה דער קלעטע אונד ווארדע ניר הורך וואַוואנער נעכטעטע. — אן ווען מיר ניר זאכע טיט וואַוואנער, דאך ניר נעלינגען זאָלעטען וואַוואנער נעמאט צו דענען, דאס פֿאַנגען האסטען — אונד ער מוס נעפֿאַנגען ווערען! — אן פֿאַרלעך האפֿטונג בון איה לאנגע צייט ניכט נעווענען, אלס הייסע איינע קרו-זיס אים צו-וויילען נאך נעטעלך, ווא היילט אַפֿט איהער אללע פֿערדענענדיגען הוינגען, ווען איה ניר דאס איינע-מאל איבער דאס וואסטער קאַסטע, דאן נעווען איה פֿיר איסטער נעכטעטע צו ווין! — אן קאַנגע איה פֿאַן נון אב ביי איינע איינטיגען נאכט רוהען שלאַקע אונד אס פֿאַרען אינאנאל אלס פֿרייער מאן ווואַוואנער אונד מיר אהנע אונטס צו טייטע זעטענען! אבער עס אים פֿאַסט ניכט צו נעווען! אך בון שאַן צו אַפֿט נעטישע ווארדען.
...! דער איינפֿעניגעטע שראַכטענדיגע ליעם זיך אן ווי-נעם נעכטענען אן ווייט הויכטיקען, דאס ער נאך ניכט מערקטע דאס ער זאָלע וואַקטע פֿאַר וויינע נעכטעטע-פֿהיער ניכט העסטע שפֿענען זאָלען! —

צווייטעס קאַפֿעל.
דער ארוואַקאס, דר' שטעכט, קאם וואַהל אום 6 אהר אום דא פֿערשטאנען, בילדאני, אבער זיא וואר-דע איהם ניר ערסט פֿיר 9 אהר דעם פֿאַרלענגען זאמטע צו-נעזאט. הער שלאַקענדיגע, ווארלעך דאך צווייטע דאס ערנעכטס דעם וואַוואנערשען בעוונעס ביווארטען.

דאס טאחליש, צו וועלכער וואַוואנער עווארשע ווארדען, וואר איינע דעם נעקארייטעטען, אבער איה דער קאַסטעפֿעליכטען. עס ווארדען צו דעוועלבען איה נאך אנהערע פֿאַנגען בודאפֿעסטיס נעלאדען, אן דא סטאנאלישען, דאפֿאַרשען אונד פֿאַרזווארשען פֿאַטויליק, לייכטע נעטישען הייעטע פֿאַטויליק, אונד איה נאך איינע-צו זיינע נעטישען, טראַפֿען דיעזער נעקארייטעטיקע אונד מאחלישע אונד טראַפֿענע דאס שראַכטענדיגען שלאַקעס איה דאס שאסטע, עלעוואנטעטע אונד נעכטאקפֿאַלעס-טע איינערזייכטע ווארען, אן סוסטע שלאַכטענדיגע אונד זיינע טאַכטער דאך היע אונד דא פֿאַן דען נעלאדענען בייספֿעליכען נעכטען איינע שטאַפֿישע בעמקענען איה בער איהרע איינטייטונגען האדען, יא, מאן שפֿאַרד זאנאד נאנין לויט, דאס מאן דען צוועדע דיעזער מאחלישע קענען; עס הארדע זיך דארום, דער זייכען וואַוואנער צו פֿאַנגען, ענדלך ערשיינען וואַוואנער זעלבער אונד ווארדע פֿאַם הויז-הערן איה דאס הערעליכטע אונד האפֿליכטעט עספֿאַנגען, עס ווארדע נוס נעכטען אונד נעכטענען; דאביא ווארדען איה שאַנע טייקשטיכע אנהאלטען — אונד שלאַכטענדיגע בראכטע איינען שאנע איינשפֿורווען טייקשטיך איה וואַוואנער אים, איה וילטשא, דא אפֿעסעטע הויטאכטער בעהרעט זיך טראַפֿען איהרע טיט-שטייטונג דען נעכטען נענענאביכער זעהר לייכטענענדיגע צו ערשיינען — ניר אילקאט זאך אן איה איהר צייטער צוויק, שלאַקע זיך דאזעלכט איה אונד וואַללעט טראַפֿען דער היינענעטען טיטען אהרעס פֿאַפֿעס אן דיעזער מאחלישע, וועלכע זיא איינע, קאַפֿאַרע דער ליינע נאנע, טע, ניכט טוויילענדיגען, איה דא הויפֿטראו שייטע איהרע